

Samarbejde med pårørende i ældreplejen

Samarbejdet med de pårørende er blevet bedre siden 2017. Der opleves færre konflikter og rammerne for samarbejdet er blevet tydeligere. Det svarer 1.431 ansatte i ældreplejen i en ny undersøgelse gennemført af FOA i perioden fra den 25. april til 5. maj 2024.

Undersøgelsen viser også, at hver anden, er positivt stemt over for mere involvering af de pårørende i fremtidens ældrepleje, mens 16 procent er i mod. 29 procent forholder sig neutrale.

Hovedkonklusioner:

- **Samarbejdet med de pårørende er blevet bedre siden 2017:** Hele 78 procent af de ansatte i ældreplejen er helt enige i, at de har et godt samarbejde med de pårørende, mens yderligere 20 procent delvist enige. Til sammenligning var det i 2017 kun 61 procent, der svarede "Helt enig".
- **Færre konflikter med pårørende:** 7 procent oplever ugentligt eller oftere konflikter med de pårørende, mens 17 procent aldrig oplever det. Til sammenligning var det i 2017 11 procent, der oplevede konflikter ugentligt eller oftere, mens kun 10 procent svarede "Aldrig".
- **Rammerne for pårørendesamarbejdet er blevet tydeligere:** I 2017 var det kun 22 procent, der var helt enige i, at der på deres arbejdsplads er klare rammer for samarbejdet med de pårørende. I 2024 er denne andel steget til 34 procent.
- **Hver anden er positivt stemt for mere involvering af de pårørende i fremtidens pleje.** Mens 16 procent er imod. 29 procent forholder sig neutrale.
- **Hver anden forventer, at de i fremtiden vil komme til at opleve flere konflikter med de pårørende, hvis de pårørende i fremtiden skal spille en større rolle i plejen af borgerne.**
- **72 procent er helt eller delvist enige i, at der i fremtiden vil være borgere, som får en dårligere pleje, hvis deres behov i stigende grad skal dækkes af pårørende.**
- **70 procent helt eller delvist enige i, at en øget brug af pårørende kan gøre det vanskeligere at sikre en sammenhængende pleje.**

KONTAKT

Notat udarbejdet af:
FOA Politik og Analyse

Presse/Fagbladet:

Politisk ansvarlig:

Lars Ole Preisler Hansen
Tlf. 46 97 25 12

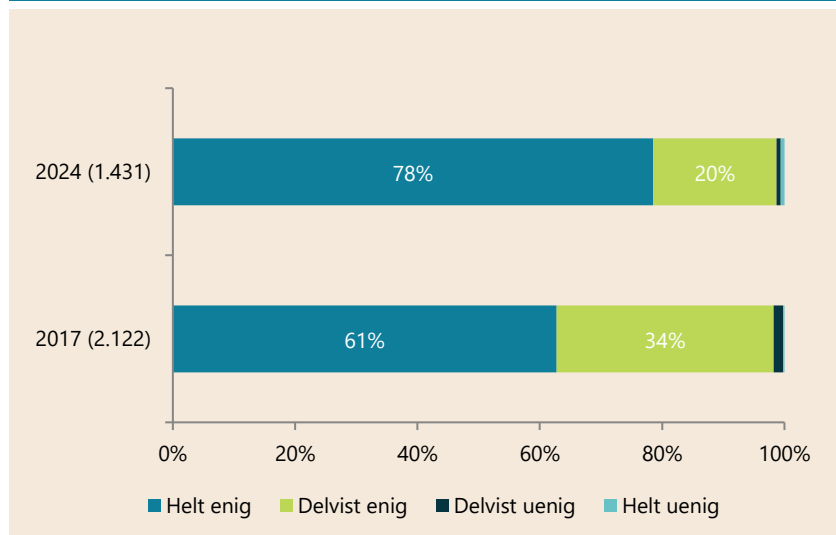
Samarbejdet med de pårørende er blevet bedre siden 2017

I 2024 har 78 procent af de ansatte i ældreplejen svaret, at de er helt enige i, at de har et godt samarbejde med de pårørende. Yderligere 20 procent har svaret, at de er delvist enige. Modsat er der sammenlagt kun 2 procent, der har svaret, at de er helt eller delvist uenige.

Til sammenligning var det i 2017 kun 61 procent, der svarede "Helt enig", mens 34 procent svarede "Delvist enig".

Andelen, der er helt eller delvist enig i, at samarbejdet med de pårørende er godt, er lidt højere blandt ansatte på plejehjem (80 %) end blandt ansatte i hjemmeplejen (74 %) (tallet er ikke vist i figur).

Figur 1. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? - Jeg har generelt et godt samarbejde med de pårørende

Antal svar: Se parenteserne i figuren.

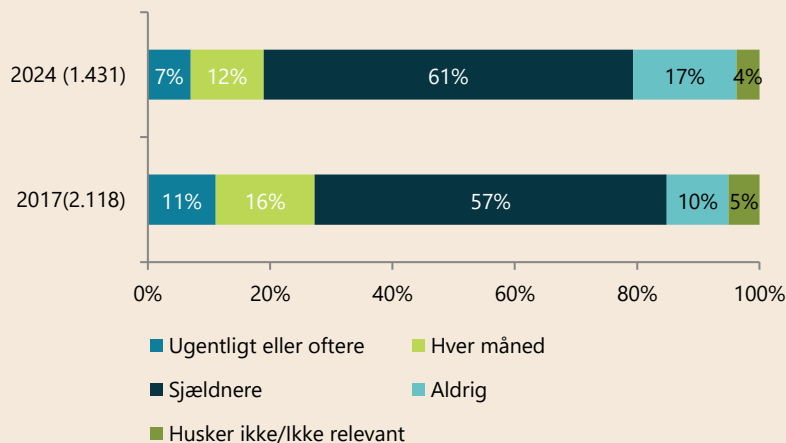
Færre konflikter med pårørende

Siden 2017 er der sket et lille fald i, hvor ofte de ansatte i ældreplejen oplever konflikter med de pårørende. Således er det 2024 kun 7 procent, der ugentligt eller oftere oplever konflikter med de pårørende. Yderligere 12 procent oplever det månedligt. 61 procent har svaret "Sjældnere", mens 17 procent aldrig oplever det.

Til sammenligning var det i 2017 11 procent, der oplevede det ugentligt eller oftere, mens kun 10 procent svarede "Aldrig".

Der er ingen forskel på, hvordan ansatte i hhv. hjemmeplejen og på plejehjem har besvaret dette spørgsmål.

Figur 2. Hvor ofte sker det, at du oplever konflikter med pårørende?

Antal svar: Se parenteserne i figuren.

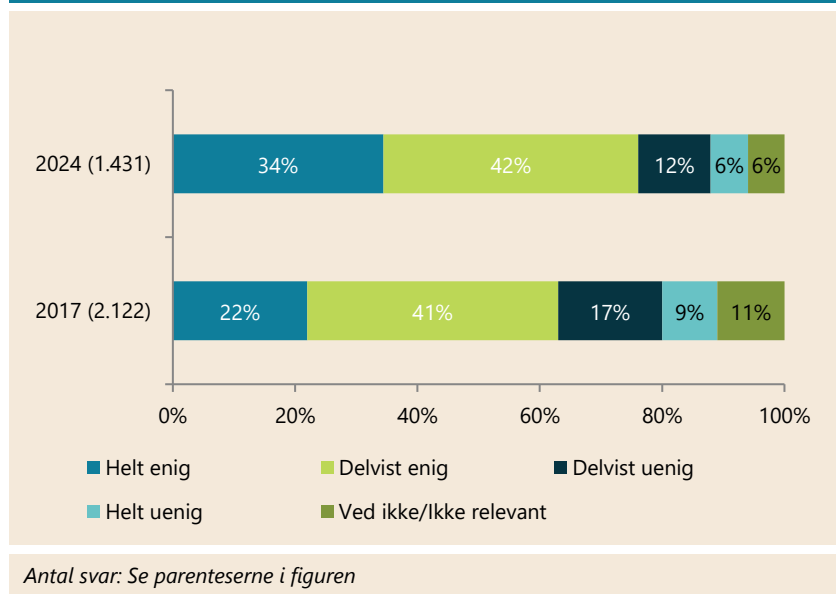
Rammerne for pårørendesamarbejdet er blevet tydeligere

Siden 2017 er rammerne for samarbejdet med de pårørende blevet tydeligere. I 2017 var det kun 22 procent, der svarede "Helt enig" til spørgsmålet. I 2024 er denne andel steget til 34 procent.

Yderligere 42 procent svarer i 2024 "Delvist enig" således, at sammenlagt 76 procent – eller tre fjerdedele – er helt eller delvist enige i, at der på deres arbejdsplads er klare rammer for samarbejdet med de pårørende. Modsat svarer sammenlagt 18 procent, at de er helt eller delvist uenige, mens 6 procent har svaret "Ved ikke".

Blandt ansatte på plejehjem svarer hele 38 procent "Helt enig", mens det blandt ansatte i hjemmeplejen kun er 28 procent, der svarer dette (ikke vist i figur).

Figur 3 På min arbejdsplads har vi klare rammer for vores samarbejde med de pårørende

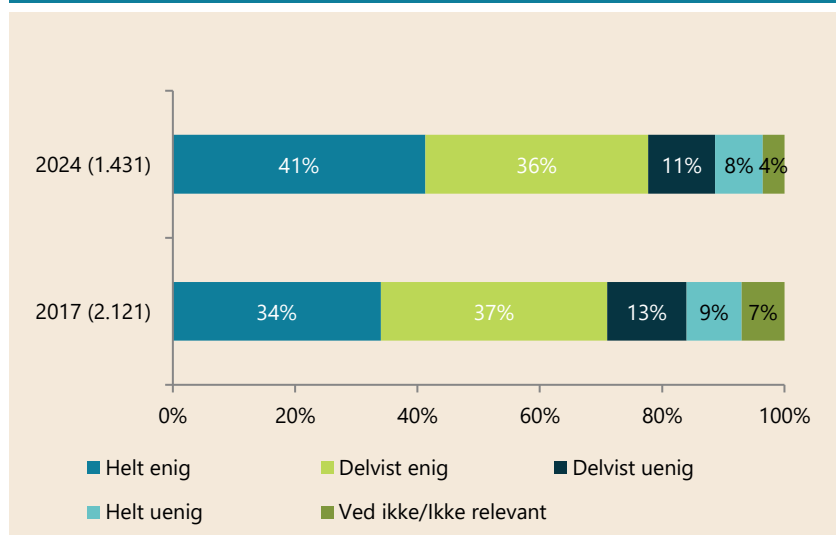
3 ud af 4 er helt eller delvist enige i, at arbejdspladsen drøfter, hvordan konflikter med pårørende kan løses og forebygges

41 procent har svaret "Helt enig" og 36 procent har svaret "Delvist enig". Modsat har sammenlagt 19 procent svaret, at de er helt eller delvist uenige.

I 2017 var det kun 34 procent, der svarede "Helt enig". I 2024 drøftes forebyggelse og løsning af konflikter med pårørende altså lidt hyppigere på arbejdspladserne end i 2017.

Andelen der svarer "Helt enig" er højere blandt ansatte på plejehjem (45 %) end den er blandt ansatte i hjemmeplejen (ikke vist i figur).

Figur 4. På min arbejdsplads drøfter vi, hvordan vi forebygger og løser konflikter med pårørende

Antal svar: Se parenteserne i figuren.

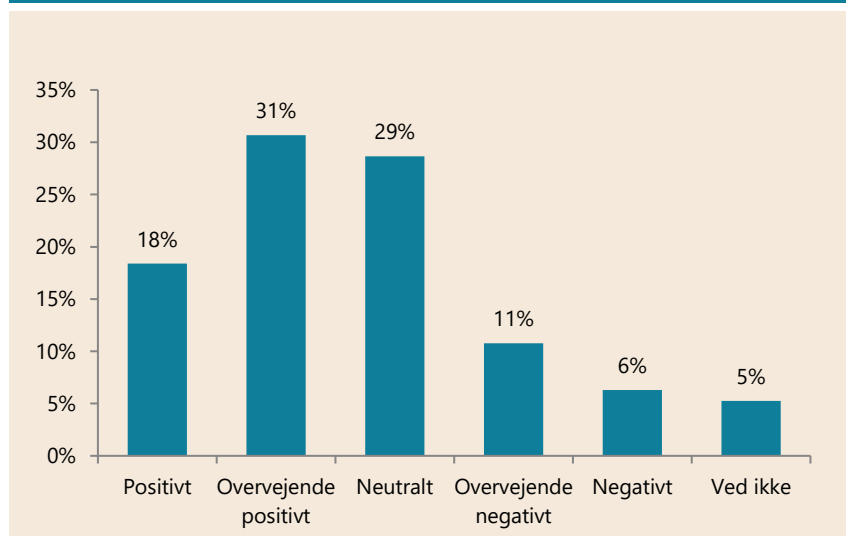
Hver anden er positivt stemt overfor en større involvering af de pårørende

Som figur 5 illustrerer, blev de ansatte i ældreplejen også spurgt om, hvordan de forholder sig til en større involvering af de pårørende i plejen. Spørgsmålet lød som følger: "I regeringens udspil til en ny ældrelov fremgår det, at pårørende i fremtiden skal involveres mere i plejen af borgerne. Er du positivt eller negativt stemt overfor en større involvering af de pårørende?"

18 procent af de ansatte svarede "Positivt", mens yderligere 31 procent svarede "Overvejende positivt". Hertil kommer 29 procent, der svarede "Neutralt". Modsat svarede 6 procent, at de er negativt stemt, mens 11 procent svarede "Overvejende negativt".

Der er ingen statistisk forskel på, hvordan ansatte i hhv. hjemmepleje og på plejehjem besvarer spørgsmålet.

Figur 5. Er du positivt eller negativt stemt overfor en større involvering af de pårørende?

Antal svar: 1.431

Spørgsmålets fulde formulering var: "I regeringens udspil til en ny ældrelov fremgår det, at pårørende i fremtiden skal involveres mere i plejen af borgerne. Er du positivt eller negativt stemt overfor en større involvering af de pårørende?"

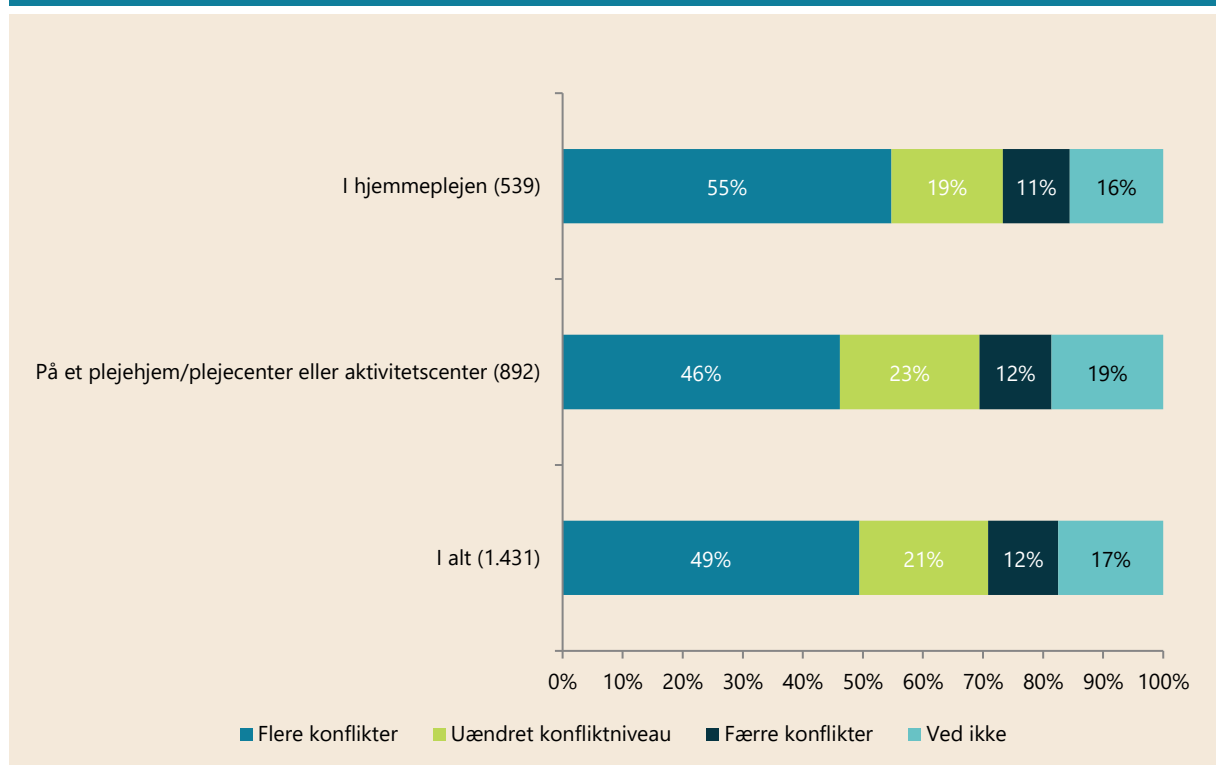

Hver anden forventer, at større involvering af de pårørende vil medføre flere konflikter

49 procent svarer, at de forventer, at de i fremtiden vil komme til at opleve flere konflikter med de pårørende, hvis de pårørende i fremtiden skal spille en større rolle i plejen af borgerne. 21 procent forventer et uændret konfliktniveau, mens 12 procent forventer, at det vil medføre færre konflikter. 17 procent har svaret "Ved ikke".

Andelen der frygter, at øget samarbejde med pårørende i fremtiden kan føre til flere konflikter, er højere blandt ansatte i hjemmeplejen (55 %) end den er blandt ansatte på plejehjem (46 %) (ikke vist i figur).

Figur 6. Forventer du flere eller færre konflikter med de pårørende, hvis de i fremtiden skal spille en større rolle i plejen af borgerne?

Antal svar: Se parenteserne i figuren

Yderligere bekymringer ved øget involvering af pårørende

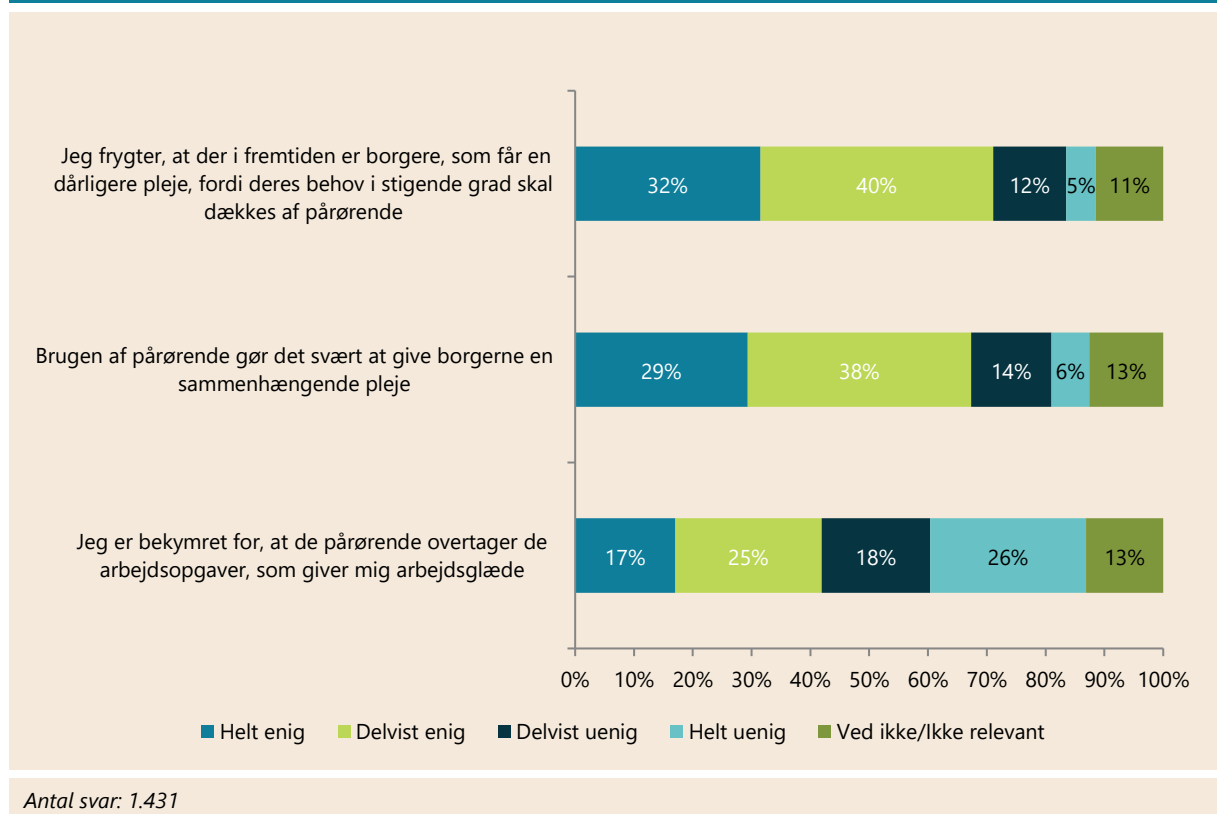
72 procent er helt eller delvist enige i, at der i fremtiden vil være borgere, som får en dårligere pleje, fordi deres behov i stigende grad skal dækkes af pårørende.

Ligeledes er 70 procent helt eller delvist enige i, at brugen af pårørende kan gøre det vanskeligere at sikre en sammenhængende pleje.

Endelig er 42 procent bekymrede for, at øget brug af pårørende kan medføre, at pårørende overtager arbejdsopgaver, som giver medarbejderne arbejdsglæde (helt eller delvist enige). 44 procent er modsat uenige i dette, mens 13 procent svarer "Ved ikke".

Der er ingen statistiske forskelle på, hvordan ansatte i hhv. hjemmepleje og på plejehjem besvarer disse spørgsmål.

Figur 7. Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn?

Metode

Indsamlingsperiode

Undersøgelsen er gennemført i perioden fra 25. april til 5. maj 2024.

Indsamlingsmetode

Data er indsamlet i en spørgeskemaundersøgelse udsendt til FOAs elektroniske medlemspanel. Der blev udsendt én påmindelse til deltagerne. Undersøgelsen vedrørte også andre emner end samarbejde med pårørende.

Målgruppen

Målgruppen for undersøgelsen var erhvervsaktive medlemmer af FOAs Social- og Sundhedssektor, der er ansat i hjemmeplejen eller på plejehjem. Da det kun er et udsnit af disse medlemmer, der har deltaget i undersøgelsen, er alle analyser forbundet med en statistisk usikkerhed. Alle sammenhænge og forskelle, der beskrives i teksten, er testet statistisk signifikante på et signifikansniveau på minimum 95 %. Hermed kan vi med minimum 95 % sikkerhed sige, at der er tale om statistisk sikre sammenhænge og forskelle og ikke blot tilfældigheder. Fremhæves forskelle i teksten, som ikke er statistisk sikre, vil det blive kommenteret.

Antal besvarelser og svarprocent

I alt blev 9.990 erhvervsaktive medlemmer inviteret til undersøgelsen. Det viste sig, at 79 e-mailadresser var uvirksomme. Det reelle antal inviterede var således 9.911. 4.520 medlemmer, svarende til 46 procent, gennemførte undersøgelsen fuldt ud eller delvist. 39 procent svarede på alle spørgsmål, mens 7 procent afgav nogle svar. I alt svarede 1.431 medlemmer på et eller flere spørgsmålene om samarbejde med pårørende.

Repræsentativitet og vægtning af data

Stikprøven er undersøgt for repræsentativitet på parametrene sektor, tillidshverv og alder. Repræsentativitetsanalysen viste, at Kost- og Servicesektoren og Pædagogisk Sektor er underrepræsenterede, mens Social- og Sundhedssektoren og Teknik- og Servicesektoren er overrepræsenterede. Analysen viste desuden, at unge under 30 år og medlemmer i alderen 30-39 år er underrepræsenterede, mens medlemmer i aldersgrupperne 50-59 år og 60 år og derover er overrepræsenterede. Stikprøven er repræsentativ på medlemmer i alderen 40-49 år. Medlemmer med tillidshverv (dvs. tillidsrepræsentanter, fællestillidsrepræsentanter og arbejdsmiljø-repræsentanter) er overrepræsenterede i stikprøven, mens medlemmer uden tillidshverv er underrepræsenterede.